

Sygn. akt VII U 1739/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Małgorzata Kowalska

Protokolant prot. sądowy Agnieszka Goluch

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2015 roku w Lublinie

sprawy J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 8 lipca 2014 roku znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala J. B. prawo do emerytury od dnia (...) roku.

Sygn. akt VII U 1739/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 lipca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił J. B. prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych na podstawie art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 748). W uzasadnieniu decyzji organ podał, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15 - letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych (decyzja – k. 46 a.e.).

Odwołanie od tej decyzji złożył w dniu 25 lipca 2014 roku wnioskodawca J. B.. Wskazał, że w okresie od 2 grudnia 1976 r. do 16 września 1992 r. i od 17 września 1992 r. do 13 kwietnia 1993 r. pracował w szczególnych warunkach na budowach jako monter konstrukcji metalowych na wysokościach (odwołanie – k. 3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumenty leżące u podstaw zaskarżonej decyzji i wskazał, że wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych – nie przedstawił bowiem świadectw wykonywania takiej pracy (odpowiedź na odwołanie – k. 9 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

J. B. urodził się w dniu (...)

W dniu(...) złożył wniosek o ustalenie prawa do emerytury. We wniosku oświadczył, iż nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, nie jest obecnie zatrudniony. Dołączył świadectwa pracy, zeznania świadków i zaświadczenia

na okoliczność zatrudnienia w gospodarstwie rolnym rodziców, zaświadczenia z Urzędu Pracy oraz dokumentację płacową (k. 10-38 a.e.).

W oparciu o zgromadzone dokumenty organ rentowy uwzględnił wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999r. łączny staż ubezpieczeniowy w wymiarze 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 23 lata 1 miesiąc i 25 dni okresów składkowych, 10 miesięcy i 5 dni okresów składkowych oraz 2 lata i 11 miesięcy i 13 dni okresów uzupełniających z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców oraz stwierdził, że skarżący nie spełnia warunku 15-letniego zatrudnienia w warunkach szczególnych, wskazując iż nie zostały przedstawione na tą okoliczność żadne świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych (karta przebiegu zatrudnienia - k. 45 a.e. oraz zaskarżona decyzja k. 46 a.e.).

Decyzją z dnia 3 kwietnia 2015 roku, wydaną już w toku niniejszego postępowania zaliczono wnioskodawcy dodatkowo okres składkowy od 17 września 1992 roku do 13 kwietnia 1993 roku (k. 50-51 a.e.).

W toku postępowania Sąd ustalił, iż J. B. w dniu 2 grudnia 1976 roku został zatrudniony na stanowisku montera konstrukcji metalowych w (...) Zakładach (...) w L.. Został wówczas skierowany na badania wstępne określając czy jest zdolny do pracy na wysokościach, następnie pod tym kątem przechodził każdorazowe badania okresowe. W czasie zatrudnienia powierzano skarżącemu w różnych okresach dodatkowo funkcje brygadzysty, co oznaczało, iż nadal wykonywał swoją podstawową pracę, dodatkowo nadzorując pracowników. Nadto zakład kilkakrotnie kierował wnioskodawcę do pracy za granicą tj. do D. w okresie od 19 września 1980 roku do 30 września 1981 roku, do L. od 14 października 1986 roku do 31 grudnia 1986 roku oraz od 22 czerwca 1987 roku do 30 września 1987 roku. Przez cały okres zatrudnienia, również na budowach eksportowych, skarżący pracował na stanowisku montera konstrukcji metalowych. Wyjątkiem są dwa okresy: pracy w L. od 8 września 1987 roku do 30 września 1987 roku (22 dni) na stanowisku blacharz – dekarz oraz okres delegowania na stanowisko mechanik, na ściśle określony czas od 9 stycznia 1984 roku do 31 lipca 1984 roku (22 dni). J. B. pracował w (...) w L. do dnia 16 września 1992 roku, po czym na zasadzie porozumienia między zakładami pracy przeszedł do pracy do firmy (...) Sp. z o.o., wydzielonego z (...) w L.. Został tam zatrudniony na takim samym stanowisku – montera konstrukcji metalowych. Pracował tam do dnia 13 kwietnia 1993 roku (vide akta osobowe k. 29 a.s., świadectwa pracy k. 11-12 a.e.).

J. B. pracował w Zakładzie Nr (...), który był wydzielonym zakładem montażowo – budowlanym, w brygadzie, która stawiała metalowe konstrukcje budynków – hali produkcyjnych i biurowców. Do jego obowiązków należało skręcanie metalowych rusztowań z belek metalowych, postawienie ich o obudowanie płytami. Następnie wstawiano metalowe okna i kładziono dach ze stali. Praca ta odbywała się na wysokości 10-15 metrów w zależności od wysokości budynku. Części metalowe wnioskodawca skręcał śrubami przy pomocy kluczy bądź spawał. Pracę tą wykonywał skarżący na rusztowaniach, podwieszony w pasach, na pomostach roboczych bądź na zwykłych samochodowych, trwała ona cały rok, bez przerw sezonowych. Pracował w pasach zabezpieczających i kasku. Pracownicy dostawali dodatek za pracę szkodliwą (akta osobowe k. 29 a.s., zeznania świadków M. G. k. 40v-41 a.s., Z. R. k. 41-41v a.s., zeznania wnioskodawcy k. 41v a.s. w zw. z k. 21v-22 a.s.).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o przytoczone dowody z dokumentów zawarte w aktach sprawy i aktach organu rentowego, które Sąd obdarzył wiarą w całości. Zostały one sporządzone w przepisanej formie, w oparciu o obowiązujące w dacie ich wydania przepisy prawne oraz wydane przez kompetentne osoby w ramach przysługujących im uprawnień.

W ocenie Sądu również zeznania świadków zasługują na obdarzenie wiarą w całości. Zeznania te znajdują potwierdzenie w dokumentach zgromadzonych przez organ rentowy oraz Sąd. Podnieść należy, iż świadkowie pracowali razem z wnioskodawcą w tym samym okresie i na tych samych budowach jako monterzy konstrukcji stalowych. Z racji wykonywanych obowiązków mieli możliwość poczynienia bezpośrednich i trafnych spostrzeżeń odnośnie rodzaju wykonywanych przez skarżącego czynności. Potwierdzili, że wnioskodawca pracował stale jako monter konstrukcji stalowych w pełnym wymiarze godzin. Świadkowie są dla wnioskodawcy osobami obcymi, nie są zainteresowani rozstrzygnięciem niniejszej sprawy i nie mieli powodu by składać zeznania niezgodnie z prawdą.

Za wiarygodne Sąd uznał też zeznania wnioskodawcy, ponieważ są spójne, logiczne i co do podstawowych okoliczności zgodne z pozostałym, zebrany w sprawie materiałem dowodowym.

Odwołanie wnioskodawcy jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2009 Nr 153 poz. 1227 ze zm.), mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęły okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Ustęp 2 artykułu 32 stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Zgodnie z ustępem 4 wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z § 2 ust.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie, przepis art. 1 § 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Dokonując oceny, czy pracę wnioskodawcy można zakwalifikować jako pracę w szczególnych warunkach należy podkreślić, że J. B. występując do organu rentowego o przyznanie świadczenia, nie przedłożył świadectwa pracy w warunkach szczególnych i dlatego organ rentowy nie uwzględnił skarżącemu tego zatrudnienia.

Sąd, w przeciwieństwie do organu rentowego, nie jest związany określonymi środkami dowodowymi. Zgodnie, bowiem z treścią art. 473 kpc, stanowiącego, iż w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron. Oznacza to, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Z kolei ustalenie przez Sąd w toku postępowania odwoławczego, że dana praca była wykonywana w szczególnych warunkach jest wystarczającą podstawą do uznania wykonywanej pracy za pracę tego rodzaju.

Zdaniem Sądu, z zeznań wnioskodawcy i akt wynika, że J. B. w okresie zatrudnienia w (...) Zakładach (...) w L. od 2 grudnia 1976 roku do 16 września 1992 roku montera konstrukcji metalowych wykonywał czynności montera konstrukcji metalowych w warunkach szczególnych określonych w wykazie A, Dział V „W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych” pkt 5 „Prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości” cyt. rozporządzenia Rady Ministrów. Stanowiska zaliczane do tej grupy zatrudnienia są także ujęte w wykazie A stanowiącego załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy podległych Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach (Dz.Urz.MB i PMB z 1983r. Nr 3, poz. 6-8), w wykazie A, dziale V poz. 5 „Prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości” pkt 1. Monter urządzeń i konstrukcji metalowych na wysokości.

Udowodniony okres pracy w warunkach szczególnych tj. od 2 grudnia 1976 roku do 16 września 1992 stanowi łącznie 15 lat, 9 miesięcy i 15 dni. Wyłączając okresy delegowania na stanowisko mechanika (22 dni) oraz pracy na budowie eksportowej na stanowisku innym niż monter konstrukcji metalowych (blacharz – dekarz – 22 dni) okres ten wynosi 15 lat 8 miesięcy i 1 dzień.

Należy też przy tym podkreślić, iż przepis art. 6 ust. 2 pkt 1 cytowanej ustawy emerytalnej uznaje okres zatrudnienia obywateli polskich za granicą w zakładach, do których zostali skierowani w ramach współpracy międzynarodowej, za okres składkowy, a więc jeśli w tym okresie wykonywana była praca wymieniona w wykazach rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, to jest on uwzględniany przy ustalaniu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2010 r., II UK 41/10, LEX nr 611424, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 lutego 2014 r., III AUa 583/13, LEX nr 1433789). Praca skarżącego na budowach zagranicznych, na które kierowany był przez macierzysty zakład pracy, została zaliczona do okresów składkowych przez organ rentowy i niewątpliwie była pracą w szczególnych warunkach – wnioskodawca zajmował tam stanowisko tożsame z zajmowanym w Polsce, wykonywał te same czynności, pracował na wysokościach. Z tego względu Sąd zaliczył te okresy do okresów pracy w szczególnych warunkach, poza jednym wyżej wymienionym.

Spełnienie przez J. B. pozostałych przesłanek do przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach nie było kwestionowane. Wnioskodawca w dniu (...) roku ukończył 60 lat życia, posiada na dzień 1 stycznia 1999r. ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Z uwagi na treść art. 100 i 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, prawo do emerytury przysługuje wnioskodawcy od dnia (...) tj. od daty złożenia wniosku.

Z tych względów Sąd Okręgowy na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art.477¹⁴ § 2 kpc orzekł jak w sentencji.